

Βόλος, 4 Νοεμβρίου 2024

ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΓΗ-ινες συνθέσεις τοπίων + κειμένων

Πολυδιάστατη η συμμετοχή του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στο φετινό 9^ο OPEN NIGHTS OFF ART με θέμα τη ΓΗ

Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (ΤΑΜ ΠΘ) επέστρεψε φέτος για 2^η φορά στο Φεστιβάλ OPEN NIGHTS OFF ART και συγκεκριμένα στην 9^η διοργάνωσή του που ήταν αφιερωμένη στη ΓΗ (17-27 Οκτωβρίου 2024) με μια διπλή συμμετοχή, αφενός μια έκθεση-εγκατάσταση, που φιλοξενήθηκε στον 4^ο όροφο του Μύλου του Παππά, και αφετέρου μια αναγνωστική performance, που έλαβε χώρα το βράδυ της Παρασκευής 25.10., λίγο πριν τη λήξη του φεστιβάλ. Την πρωτοβουλία για το συντονισμό και την υλοποίηση των δράσεων, από τις οποίες απαρτίστηκε η συμμετοχή του Τμήματος στο Φεστιβάλ, ανέλαβε η Φανή Παραφόρου, θεωρητικός τέχνης και μέλος ΕΔΙΠ του ΤΑΜ ΠΘ.

Συγκεκριμένα:

α) η **έκθεση-εγκατάσταση** με τίτλο «**Υφάνσεις της γης**» άντλησε το υλικό της από τις εκπαιδευτικές-ερευνητικές διαδικασίες του Τμήματος και συγκεκριμένα από επιλεγμένες εργασίες των φοιτητ[ρι]ών του μαθήματος *Εισαγωγή στην Αρχιτεκτονική II* (διδάσκουσες: Φοίβη Γιαννίση - καθηγήτρια, Ανθή Κοσμά - διδάσκουσα, Ασπασία Κουζούπη - επίκουρη καθηγήτρια, Ίριδα Λυκουριώτη - αναπληρώτρια καθηγήτρια), οι οποίες εκπονήθηκαν κατά το ακαδ. έτος 2023-2024, στον απόηχο δηλαδή των καταστροφικών πλημμυρών στη Θεσσαλία πέρυσι. Συγκεκριμένα, φοιτήτριες και φοιτητές, χαράσσαντας τις δικές της διαδρομές σε τοποθεσίες της περιοχής, βίωσαν, ιχνηλάτησαν και αποτύπωσαν στοιχεία του τοπίου -μονοπάτια, ρέματα, βουνά, υπέδαφος κ.λπ.- και επιστρατεύοντας το σχέδιο και τη μακέτα ως τρόπους καταγραφής και περιγραφής του, επιχείρησαν, μέσα από τα αποτελέσματα επιτόπιας έρευνας, να μας εξοικειώσουν και πάλι με το Θεσσαλικό ανάγλυφο.

Το εκθεσιακό εγχείρημα με τίτλο *Υφάνσεις της γης* κατέγραψε την παραπάνω ερευνητική διαδικασία, προτείνοντας μια εκ νέου σκηνο-θέτηση σχεδίων και μακετών σε ένα διαφορετικό πλαίσιο, εκτός πανεπιστημίου. Επιχείρησε με έναν τοπο-ειδικό τρόπο να ανασυστήσει στον 4^ο όροφο του Μύλου του Παππά, συν-ομιλώντας ταυτόχρονα μαζί του, τον τρόπο που υψόμετρα και καμπύλες, υφές και τομές, ροές και αυλακώσεις μεταφράζονται μέσα από διαφορετικές γραφές και ετερόκλητα υλικά, επιχειρώντας έτσι την ανάδειξη μιας επιβλητικής τομής στο χώρο· η εγκατάσταση συνοδευόταν από διακριτικό ηχοτοπίο, αποκτώντας εντέλει διαμεσικό χαρακτήρα.

Η έκθεση-εγκατάσταση *Υφάνσεις της γης* προσέλκυσε ιδιαίτερα το ενδιαφέρον ενός πολύπλευρου κοινού της πόλης, όπως άλλωστε και το φεστιβάλ OPEN NIGHTS OFF ART στο σύνολό του. Οι επισκέπτες περιεργάστηκαν τις μακέτες και τα σχέδια και συνάμα αναλογίστηκε ζητήματα καταστροφής του τοπίου και τρόπους διαφύλαξής του. Το συλλογικό έργο συν-επιμελήθηκαν, εκτός από την κ. Παραφόρου, οι εξής: Μαριάννα Ζιώγα (απόφοιτη), Ιουλία Καραλή (φοιτήτρια) και Χαρά Παπουνίδου (φοιτήτρια) και επεξεργάστηκαν το σκεπτικό της επιμελητικής τους προσέγγισης με τη μορφή κειμένου το οποίο και ήταν διαθέσιμο κατά τη διάρκεια της διοργάνωσης.

Η εγκατάσταση απαρτίστηκε από επιλεγμένες εργασίες των εξής φοιτητ[ρι]ών: Αντωνόπουλος Αθανάσιος | Αποστολοπούλου Αγγελική | Αρχοντάκη-Παπαδάκη Σοφία | Ατσονίου Μαργαρίτα | Βαΐτσης Αντώνιος | Γιατρά Ιωάννα | Γκανούτα Ηλιάννα | Γκολφίνοπούλου Γεωργία | Δασκαλάκη Ευτυχία | Δερμεντζή Εύα | Διαμαντή Μαρίλια | Δούναβη Παναγιώτα | Ζαρκανίτης Αιμίλιος | Καλλιδώνη Λητώ | Κεχαγιάς Νικόλαος | Κολιού Γεωργία | Κοντούρη Βασιλική | Κούκουρα Στυλιανή | Κούρα Στυλιανή | Κούρτη Ειρήνη | Λιανός Γεράσιμος | Μαστοράκη Ειρήνη | Μουρατίδου Χρυσούλα | Μπαλτάς Αλέξανδρος | Μπάμπαλης Γιώργος | Μποζίκη Κατερίνα | Μυλωνά Μαρία | Παπαδογιωργάκη Δέσποινα | Πλεσέα Κωνσταντίνα | Πούσια Μαρία-Κωνσταντίνα | Σαββίδης Μιχαήλ-Άγγελος | Σαμούχου Λυδία | Σταμούλος Γιάννης | Σολωμονίδης Χρήστος | Τζιάκου Λαμπρινή | Χονδρού Βασιλική

β) η **αναγνωστική performance** με τίτλο «**bodenständig | με τα πόδια βουτηγμένα στη γη**» έλαβε χώρα την Παρασκευή 25.10. στις 20:00 σε ένα κατάμεστο αμφιθέατρο

στον Μύλο του Παππά. Οι θεατές και συνάμα ακροατές είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα επιτελεστική ανάγνωση αποσπασμάτων αναφορικά τη ΓΗ· μέσα από την επιτελεστική ανάγνωσή τους στο χώρο και μια ενδιαφέρουσα σκηνική προσέγγιση αναδύονταν ενδιαφέρουσες ενσυναισθητικές θεωρήσεις αναφορικά με τον τρόπο που ζούμε πάνω στη ΓΗ και συνυπάρχουμε με αυτή.

Συγκεκριμένα, με έναυσμα την σημασιολογική συνάφεια των λέξεων human (άνθρωπος) και humus (χώμα) στο κείμενο εναλλάσσονταν ποιητικά, δοκιμιακά και ειδησεογραφικά απόσπασματα συνθέτοντας ένα απολαυστικό κολάζ, το οποίο προσέδιδε στον τίτλο της δράσης ποικίλες διαστάσεις. Πρόκειται για το αποτέλεσμα μιας συλλογικής έρευνας κειμένων, το οποίο διοχετεύτηκε σε ένα assemblage αποσπασμάτων, επιχειρώντας να θίξει γλαφυρά μια σειρά από κρίσιμα ζητήματα, όπως συνάφειες ανθρώπου-φύσης, εικόνες καταστροφής, προτροπές συλλογικής αντίδρασης και προβολές στο παρόν και το μέλλον.

Οι αναφορές αντλήθηκαν από ένα ευρύ corpus κειμένων: Giorgio Agamben, Φοίβη Γιαννίση, Odile Kendell, Ludwig Klages, Ζήσης Κοτιώνης, Bruno Latour, Ιωάννα Λιούτσια, Κώστας Μανωλίδης, Μάρσα Μπιοννερούντ, Γιάννα Μπούκοβα, Δημήτρης Πικιώνης, Nikolaj Schultz, Λένα Στεφάνου, Ελένη Τζιρτζιλάκη, Donna Haraway, Byung-Chul Han, Αλέξανδρος Ψυχούλης κ.ά.

Στη σύλληψη, την έρευνα, τον σχεδιασμό και την εκτέλεση της performance συμμετείχαν οι εξής: Βασιλεία Αποστολοπούλου (φοιτήτρια), Δήμητρα Γιάλβαλη (φοιτήτρια), Μαριάννα Ζιώγα (απόφοιτη) και Χαρά Παπουνίδου (φοιτήτρια).

Η βραδιά έκλεισε με μια ξενάγηση του κοινού στην έκθεση-εγκατάσταση *Υφάνσεις της γης* από την επιμελητική ομάδα, κορυφώνοντας με αυτό τον τρόπο τη φετινή παρουσία του TAM ΠΘ στο Φεστιβάλ.

Οι δράσεις του TAM ΠΘ κατά την 9^η διοργάνωση του φεστιβάλ OPEN NIGHTS OFF ART εντάχθηκαν στο πλαίσιο του **Εργαστηρίου Ιστορίας, Θεωρίας και Εννοιολογικού Σχεδιασμού για την Αρχιτεκτονική, την Πόλη και το Περιβάλλον** (διευθύντρια: Φοίβη Γιαννίση, καθηγήτρια).

Ακολουθεί ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ με φωτογραφικό υλικό + επιμελητικό κείμενο

OPEN NIGHTS FESTIVAL VOL. 09 **17>27 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024** **.ΓΗ**

ΠΑΡ 25 ΟΚΤ **ΜΥΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΠΠΑ**
(Κεντρικό κτίριο, 2ος όροφος)

bodenständig | με τα πόδια βουτηγμένα στη γη

Αναγνωστική Performance
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας - Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

20:00

Σύλληψη - σχεδιασμός - εκτέλεση:
Βασιλεία Αποστολοπούλου, φοιτήτρια TAM ΠΘ, Δήμητρα Γιάλβαλη, φοιτήτρια TAM ΠΘ
Μαριάννα Ζιώγα, απόφοιτη TAM ΠΘ, Χαρά Παπουνίδου, φοιτήτρια TAM ΠΘ
Φανή Παραφόρου, θεωρητικός τέχνης - διδάσκουσα TAM ΠΘ (συντονισμός)

ΑΙΡΓΑΝΔΕΙΗ ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ OPEN NIGHTS ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΟΤΥΠΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ NEON ΝΥΔΑΣ ΒΑΡΤΑΛ ILD WISEDOC ΚΕΡΤΣΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ

Αφίσα αναγνωστικής performance

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΕΚΘΕΣΗΣ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Φωτογραφία: Μαριάννα Ζιώγα

Φωτογραφία: Μαριάννα Ζιώγα

Φωτογραφία: Μαριάννα Ζιώγα

Φωτογραφία: Μαριάννα Ζιώγα

Φωτογραφία: Μαριάννα Ζιώγα

Φωτογραφία: Μαριάννα Ζιώγα

Φωτογραφία: Μαριάννα Ζιώγα

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΦΟΡΜΑΝΣ

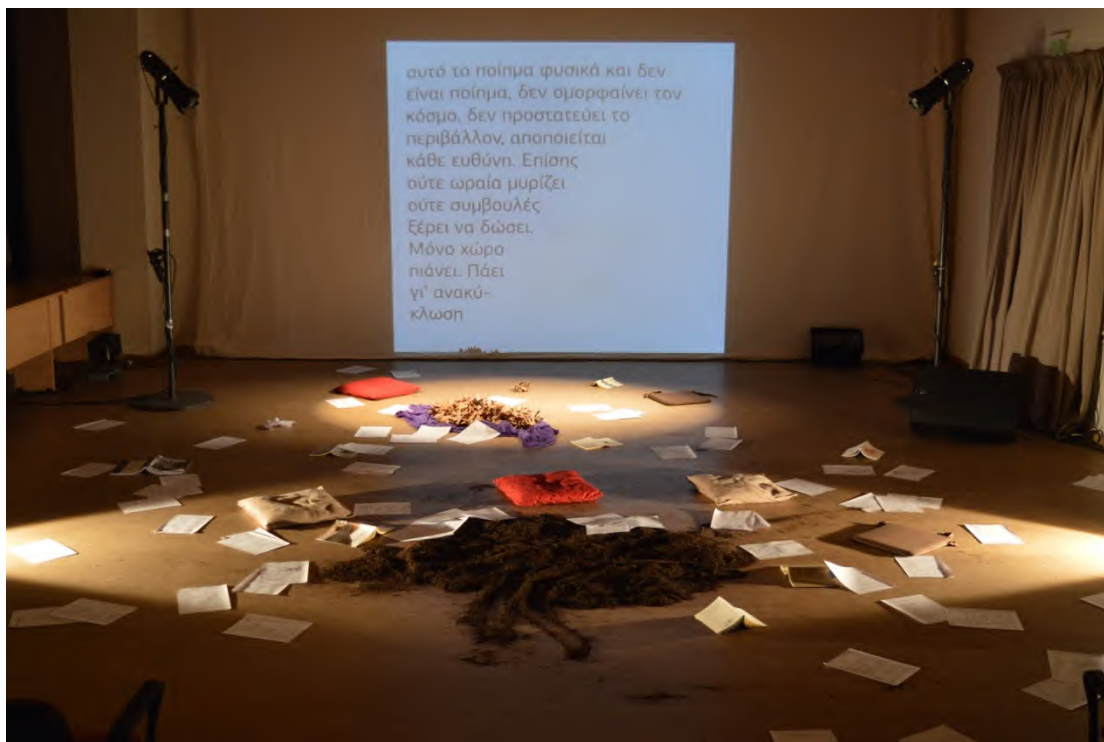
Φωτογραφία: Μαριάννα Ζιώγα

Φωτογραφία: OPEN NIGHTS OFF ART, Φώτης Νατσιούλης

Φωτογραφία: OPEN NIGHTS OFF ART, Φώτης Νατσιούλης

Φωτογραφία: Μαριάννα Ζιώγα

Υφάνσεις της γης

Εκπαιδευτική διαδικασία

Στον απόηχο των καταστροφικών πλημμυρών στη Θεσσαλία μια ομάδα φοιτητ[ρι]ών του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (ΤΑΜ ΠΘ) αναλαμβάνει δράση: χαράσσοντας δικές της διαδρομές περιπλάνησης στο ηλιόροιο δάσος, στην ανοιχτή ύπαιθρο του Βελεστίνου και σε άλλες τοποθεσίες της περιοχής, βιώνει, ιχνηλατεί και αποτυπώνει στην πορεία του ακαδημαϊκού έτους 2023-2024 στοιχεία του τοπίου –μονοπάτια, ρέματα, βουνά κ.λπ.– και επιστρατεύει διάφορους τρόπους καταγραφής και περιγραφής του (σχέδιο, μακέτα). Στο πλαίσιο του μαθήματος Εισαγωγή στην Αρχιτεκτονική ΙΙ λαμβάνει χώρα μια συλλογική εκπαιδευτική διαδικασία, η οποία υλοποιείται με κριτικά μέσα στο πεδίο και αποσκοπεί, μέσα από τα αποτελέσματα επιτόπιας έρευνας, να μας εξοικειώσει –και πάλι– με το Θεσσαλικό ανάγλυφο.

Υπεύθυνες μαθήματος:

Φοίβη Γιαννίση, Καθηγήτρια | Ανθή Κοσμά, διδάσκουσα | Ασπασία Κουζούπη, Επίκουρη καθηγήτρια | Τριδα Λυκουριώτη, Αναπληρώτρια καθηγήτρια

Περιγραφή έκθεσης-εγκατάστασης

Το εκθεσιακό εγχείρημα με τίτλο Υφάνσεις της γης καταγράφει αφενός την παραπάνω ερευνητική διαδικασία· αφετέρου, λειτουργεί ως εγχείρημα άμεσα συνυφασμένο με τον χώρο όπου καλείται να φιλοξενηθεί, καθώς δεν αρκείται σε μια αποστασιοποιημένη εικαστική προσέγγιση της φύσης, αλλά προτείνει μια εκ νέου σκηνο-θέτηση σχεδίων και μακετών σε ένα νέο πλαίσιο, αυτή τη φορά εκτός πανεπιστημίου, επιχειρώντας να ανασυστήσει χωρικά τον τρόπο που υψόμετρα και καμπύλες, υφές και τομές, ροές και αυλακώσεις μεταφράζονται μέσα από διαφορετικές γραφές και ετερόκλητα υλικά, χωρο-γραφώντας το τοπίο και συνθέτοντας τις ποικίλες υφάνσεις της γης.

Επιμελητική ομάδα:

Μαριάννα Ζιώγα, απόφοιτη ΤΑΜ ΠΘ | Ιουλία Καραλή, φοιτήτρια ΤΑΜ ΠΘ | Χαρά Παπουνίδου, φοιτήτρια ΤΑΜ ΠΘ | Φανή Παραφόρου, διδάσκουσα ΤΑΜ ΠΘ

Επιμελητικό σημείωμα

Σύμφωνα με τον σύγχρονο ιταλό φιλόσοφο Giorgio Agamben, η φύση της γης είναι διττή, εκτείνεται στη «Γαία» και τη «Χθονία»: «η χθών είναι η εξωτερική όψη του κάτω κόσμου, η γη από την επιφάνεια προς τα κάτω, η γαία είναι η γη από την επιφάνεια προς τα πάνω, η όψη που η γη στρέφει προς τον ουρανό» (Τζόρτζιο Αγκάμπεν, «Γαία και Χθονία», μτφρ. Αναστάσιος Θεοφιλογιαννάκος). Η Γη δηλαδή πλέκει –ή εμπλέκεται– σε διαφορετικές υφάνσεις, αποτελεί ένα υφαντό στρωματογραφικά ποικιλόμορφο, πλάθεται από όρια –ορατά και μη, υποχθόνια και εδαφικά– αποτελώντας μια απέραντη και άεναη χωρο-χρονική τομή.

Η έκθεση-εγκατάσταση Υφάνσεις της γης, ένα είδος πολυσυλλεκτικού τοπο-ειδικού έργου –μια έκθεση μες την έκθεση– αξιοποιεί ακριβώς αυτή την παλίμψηστη όψη που φέρουν οι εργασίες (μακέτες, σχέδια) των φοιτητ[ρι]ών του ΤΑΜ, τον τρόπο που μέσα από αυτές αναδεικνύεται η έκταση, η επιφάνεια και το βάθος. Οι μακέτες και τα σχέδια τοποθετούνται και συναρθρώνονται στον 4ο όροφο του Μύλου του Παππά, στο έσχατο όριο του υφιστάμενου κτιρίου, σαν η αιώρηση αυτή να αποτελεί την ίδια την προέκταση των σχεδίων, πάνω από τον αστικό ιστό έως τα όχι τόσο μακρινά βουνά της γύρω περιοχής. Επανεδαφικοποιημένα με αυτό τον τρόπο στο χώρο, μακέτες και σχέδια, δημιουργούν ποικίλους χωροταξικούς συνδυασμούς, αναπαριστώντας εκ νέου τις υψομετρικές της γης. Μακέτες σε διάφορα ύψη, σχέδια αιωρούμενα που λειτουργούν σαν παραπετάσματα και σχέδια τοποθετημένα στο έδαφος, οριστές του χώρου και της διαδρομής – αυλακώσεις της γης που υποβάλλουν την αίσθηση μιας νέας επιβλητικής τομής της.

Περιπλανώμενος ο επισκέπτης, η μετέωρη μορφή που ταλαντεύεται ανάμεσα στη χθών και τη γαία, περνάει ανάμεσα από τις ποικίλες υφάνσεις της γης (σχέδια και μακέτες). Πρόκειται για ένα ρέον στοιχείο που χαράσσει τη δική του διαφορετική κάθε φορά διαδρομή, μια δαιδαλώδη πορεία, μια εξερεύνηση στη χθόνια διάνοιξη.

Το εκθεσιακό εγχείρημα Υφάνσεις της γης απαρτίζεται από επιλεγμένες εργασίες φοιτητ[ρι]ών του μαθήματος Εισαγωγή στην Αρχιτεκτονική ΙΙ του ακαδημαϊκού έτους 2023-2024 στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών – Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Ονόματα φοιτητ[ρι]ών:

Αντωνόπουλος Αθανάσιος | Αποστολοπούλου Αγγελική | Αρχοντάκη-Παπαδάκη Σοφία | Ατσονίου Μαργαρίτα | Βαΐτσης Αντώνιος | Γιατρά Ιωάννα | Γκανούτα Ηλιάννα | Γκολφίνοπούλου Γεωργία | Δασκαλάκη Ευτυχία | Δερμεντζή Εύα | Διαμαντή Μαρίλια | Δούναβη Παναγιώτα | Ζαρκανίτης Αιμίλιος | Καλλιδώνη Λητώ | Κεχαγιάς Νικόλαος | Κολιού Γεωργία | Κοντούρη Βασιλική | Κούκουρα Στυλιανή | Κούρα Στυλιανή | Κούρτη Ειρήνη | Λιανός Γεράσιμος | Μαστοράκη Ειρήνη | Μουρατίδου Χρυσούλα | Μπαλιτάς Αλέξανδρος | Μπάμπαλης Γιώργος | Μποζίκη Κατερίνα | Μυλωνά Μαρία | Παπαδογιωργάκη Δέσποινα | Πλεσέα Κωνσταντίνα | Πούσια Μαρία-Κωνσταντίνα | Σαββίδης Μιχαήλ-Άγγελος | Σαμούχου Λυδία | Σταμούλος Γιάννης | Σολωμονίδης Χρήστος | Τζιάκου Λαμπρινή | Χονδρού Βασιλική

*** Η συμμετοχή του ΤΑΜ ΠΘ στην 9η διοργάνωση του φεστιβάλ OPEN NIGHTS OFF ART εντάσσεται στις δράσεις του Εργαστηρίου Ιστορίας, Θεωρίας και Εννοιολογικού Σχεδιασμού για την Αρχιτεκτονική, την Πόλη και το Περιβάλλον (διευθύντρια: Φοίβη Γιαννίση, Καθηγήτρια).

